

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การผลิตและการส่งออกกล้วยไม้ของจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายณพงศ์ นันทราทิพย์

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒน์ ศิริพล ประธานกรรมการ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์แมน สารรัตน์ กรรมการ
 อาจารย์ธเนศ ศรีวิชัยคำพันธ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ คือ (1) เพื่อศึกษาสถานะการผลิตและการส่งออกกล้วยไม้ของจังหวัดเชียงใหม่ และ (2) ศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคของการผลิตและการส่งออกกล้วยไม้เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข และหาข้อสรุปแนวทางดำเนินนโยบาย ในการพัฒนาและส่งเสริมกล้วยไม้ของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลคือเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยไม้ จำนวน 15 ราย โดยใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปลูกกล้วยไม้ของจังหวัดเชียงใหม่เกือบทั้งหมดเป็นเพศชาย อายุระหว่าง 40-50 ปี จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและประกาศนียบัตรวิชาชีพมากที่สุด (ร้อยละ 40) ประชากรทั้งหมดมีสถานภาพการสมรส มีสมาชิกในครอบครัว 2-4 คน รายได้ในรอบปีที่ผ่านมามีอยู่ระหว่าง 240,000 – 360,000 บาท

การผลิตกล้วยไม้ของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่เป็นการปลูกในพื้นที่ของตนเอง เป็นผู้มีพื้นที่ปลูกกล้วยไม้ 1-10 ไร่มากที่สุด (ร้อยละ 73.33) พื้นที่อยู่ในเขตชลประทานราษฎร์ พันธุ์กล้วยไม้ที่ใช้ปลูกเป็นพวกหวาย แวนด้า แคทริยา มอคคารา ฟาแลนนอฟซิส รองเท้านารี ซิมบิเดียม อะแรนธอรา อะแรนดา อะแรกนิส ซึ่งขยายพันธุ์ด้วยตนเอง

ต้นทุนการผลิตประกอบด้วย

1. ต้นทุนคงที่ ประกอบด้วยค่าพันธุ์ และสิ่งก่อสร้างในโรงเรือน ค่าปรับปรุงดิน ทำรั้ว ปักน้ำและท่อน้ำ เครื่องมือ วัสดุที่ใช้ปลูกและอื่นๆ ต้นทุนคงที่ของสวนขนาด 1 - 2 ไร่ ประมาณไร่ละ 136,500 บาท ขนาด 2 - 5 ไร่ ประมาณไร่ละ 99,285 บาท และขนาด 5 ไร่ขึ้นไป ประมาณไร่ละ 77,780 บาท

2. ต้นทุนผันแปร ประกอบด้วย ค่าลูกจ้างประจำ ค่าปุ๋ยเคมี และยาป้องกันศัตรูพืช ค่าลูกจ้างชั่วคราว ค่าขนส่งกล้วยไม้ไปตลาด และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ต้นทุนผันแปรของสวนขนาด 1-2 ไร่ ประมาณไร่ละ 13,093 บาท ขนาด 2-5 ไร่ ประมาณไร่ละ 12,093 บาท ขนาด 5 ไร่ขึ้นไป ประมาณไร่ละ 12,495 บาท

ผลผลิตกล้วยไม้ส่วนใหญ่จะเป็นไม้ชูด ไม้กระถาง ไม้紐 ไม้กระเช้า และไม้ดอก การจำหน่ายกล้วยไม้ส่วนใหญ่ส่งไปจำหน่ายเองและบางแห่งมีผู้มารับซื้อที่สวนกล้วยไม้ ตลาดผลผลิตกล้วยไม้ ส่วนใหญ่เป็นตลาดภายในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดใกล้เคียงในภาคเหนือ และมีส่วนส่งไปจำหน่ายที่กรุงเทพฯ

ปัญหาอุปสรรคด้านการผลิตกล้วยไม้พบว่า มีปัญหาอุปสรรคหลายประการ คือขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการผลิต สภาพภูมิอากาศซึ่งควบคุมไม่ได้มีผลเสียต่อปริมาณผลผลิตกล้วยไม้ พันธุ์กล้วยไม้บางพันธุ์ดูแลยากในช่วงฤดูฝน เช่นหวายสกุลต่าง ๆ ปัญหาเกี่ยวกับโรคและแมลง การขาดพันธุ์กล้วยไม้ป่าที่จะใช้พัฒนาพันธุ์ใหม่ๆ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ๆ แก่ผู้ปลูกเลี้ยงมีน้อยและไม่แพร่หลาย

ส่วนปัญหาด้านการจำหน่ายพบว่า ผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ในจังหวัดเชียงใหม่มีความยุ่งยากในด้านการขนส่ง การตัดดอกและการคัดเกรด ด้านคุณภาพและขนาดกล้วยไม้ไม่เป็นที่ต้องการของตลาด ขาดความช่วยเหลือจากทางราชการ และปัญหาเรื่องราคากล้วยไม้

ข้อเสนอแนะในการผลิตและการส่งออกกล้วยไม้สรุปได้ดังนี้ คือ

1. ผู้ผลิตควรพยายามทำให้ดอกกล้วยไม้ดอกออกชุกในช่วงที่ตลาดมีความต้องการสูง เช่นตลาดยุโรปต้องการไม้ตัดดอกสูงในช่วงฤดูหนาวระหว่างเดือนพฤศจิกายน - เมษายน ควรรวมกลุ่มกันผลิตเพื่อความสะดวกในการรับบริการต่างๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเป็นการสร้างอำนาจต่อรองในการซื้อขาย
2. ผู้ส่งออกควรให้ความสำคัญในเรื่องการคัดคุณภาพผลผลิต รวมทั้งการตัดแต่ง บรรจุหีบห่อและการขนส่งจะช่วยให้ผลผลิตมีคุณภาพดีและช่วยยืดอายุความสดได้ ไม่ควรขายตัดราคา
3. ผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสนใจกับการศึกษา วิจัย และปรับปรุงพันธุ์อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้พันธุ์กล้วยไม้ใหม่ แปลก หลากสี
4. หน่วยงานราชการควรให้ความช่วยเหลือในการจัดหาตลาดจำหน่ายกล้วยไม้ในจังหวัดเชียงใหม่ กรุงเทพฯ ต่างจังหวัด และต่างประเทศ ช่วยทำให้ราคากล้วยไม้สูงขึ้น และลดขั้นตอนการส่งออกให้สะดวกยิ่งขึ้นและควรให้ความช่วยเหลือในการกำหนดอัตราค่าระวางพิเศษสำหรับไม้ตัดดอกที่ส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศต่อไป และช่วยหาพื้นที่ระวางให้เพียงพอในช่วงที่มีการส่งออกมาก

Independent Study Title	Production and Export of Orchids of Chiang Mai Province	
Author	Mr. Napong Nantratip	
M.Econ.	Economics	
Examining Committee	Assistant Prof. Vasant Siripool	Chairman
	Assistant Prof. Man Sararat	Member
	Lecturer Thanee Sriwichailamphan	Member

ABSTRACT

The objective of this study were : (1) to study the production and export of Chiang Mai orchid, and (2) to find the problems and obstacles of production and export and to find the ways and appropriate measures to solve the problems and obstacles mentioned above by concerned government agencies. Data used in this study collected from 15 orchid planters who answered inquiry questionnaires to give the information for analyzing in percentage.

The resulting analysis showed that orchid planters were mostly male aging between 40 – 50 years old with secondary and vocational level of education. Their status were married with the family-size of 2 – 4 persons. Their current earned incomes were between 240,000 - 360,000 bahts.

The orchid production was undertaken within their own land of about 1 – 10 rai mostly. The production areas were on the folk irrigation zone. The popular self – orchid breeds were Dendrobium, Vanda, Cathreya, Makara, Phalannopsis, Paphiopeidium, Simbidium, Aranthera, Aranda , Arachnis.

The cost of orchid production composed of :

1. Fixed cost : consisted of the breed fee and small construction in a house soil, adjustment fee, the cost of building walls, water pump with tube, equipment, materials and others. Fixed cost for plantation in 1 – 2 Rai was about 136,500 per Rai , for 2 – 5 Rai was about 99,285 Baht and 5 Rai up was about 77,780 Baht

2. Variable cost : this included permanent staffs fee, chemical fertilizer, chemical anti - insecticide, temporary staffs fee, expenses of transportation to the market and others. As for plantation of 1 – 2 rai , it was approximately 13,093 bahts per rai, for 2 – 5 rai was 12,093 baht per rai then 5 rai up was 12,495 baht per rai.

Most of orchid production was in 4 types : BOTTLE SHAPE , POTTED PLANT , HAMPER AND FLOWERS. Most of orchid sales was done by the planter themselves. Sometimes detailer came to buy at farms. Most of orchid distribution took place in Chiangmai and its nearby provinces in the North and partly in Bangkok.

There are various problems in orchid production such as lack of circulating capitals; uncontrollable climate; improved ambulance such as rainy season in which Dendrobium species and hardly grown; insect and intervening disease; un – breeding orchid innovation and unknown transmittal of the new technology to orchid planters.

Concerning the problems of distribution, orchid planters had difficulties in transportation; selecting only on the high category of orchid; inadequate both quality and size of orchid; Orchid planters also lack government support to boost orchid price.

The suggestions to Orchid Production and export are as follows :

1. Producer should stimulate orchid to be fully – grown in conformity with market such as European markets highly need orchid flowers in winter during November – April . Orchid planters should unionize in order to increase the bargaining powers.

2. Exporter should emphasize on the selection of production quality, including decoration , packaging and transportation. This method will prolong its quality and freshness. At the same time the planters should not cut price.

3. All concerns should pay more attention to research and continuous improvement of new breeding to get the various new breeds of orchid.

4. Government should get involve in term of seeking market source at Chiang mai, nearby provinces, Bangkok and foreign countries. More over, Orchid price should be raised , and Export procedure should be reduced to more convenience stage. Special freight rates for orchid exportation should be determined by the government. Provide more loading space during high exporting period.